

Sygn. akt I UK 310/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania M. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 maja 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 marca 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 31 marca 2015 r. po rozpoznaniu apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. VIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 listopada 2012 r., w ten sposób, że oddalił odwołanie M. J. od decyzji organu rentowego z dnia 19 października 2011 r. odmawiającej przyznania mu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 sierpnia 2009 r. na stałe.

W sprawie tej ustalono, że M. J., urodzony 16 sierpnia 1956 r., legitymujący się wykształceniem średnim zawodowym - technika rolnika, pracował jako starszy magazynier, kierowca ciągnika, brygadzysta produkcji roślinnej, pracownik produkcji roślinnej, robotnik niewykwalifikowany pod ziemią, górnik pod ziemią, pracownik fizyczny, dozorca, pracownik przy produkcji napojów, pracownik ochrony oraz

portier. Odwołujący od 20 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1997 r. pobierał górniczą rentę inwalidzką z tytułu zaliczenia go do trzeciej grupy inwalidzkiej, od 1 września 1997 r. do 30 września 1998 r. - rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy; od 1 października 1998 r. do 30 listopada 1999 r. - rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym, od 1 grudnia 1999 r. do 30 czerwca 2000 r. - rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz od 1 lipca 2000 r. do 30 czerwca 2008 r. - rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Następnie wydaną z urzędu decyzją z dnia 23 czerwca 2008 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ w 1998 r. W dniu 18 sierpnia 2009 r. M. J. złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Stwierdzono u niego nadciśnienie tętnicze poddające się kontroli farmakologicznej, przebytą operację usunięcia jądra prawego z powodu nasieniaka po przebytych leczeniu karboplatiną w 1998 r. z brakiem wznowy, wielopoziomą dyskopatię odcinka lędźwiowego kręgosłupa z neuroobrazowaniem z 2011 r., które w porównaniu z badaniem z 2008 r. wskazuje na wielopoziomowe kolizje z korzeniami nerwów rdzeniowych bez objawów uszkodzenia układu nerwowego, poza stwierdzoną w aktualnym badaniu rwą kulszową lewostronną, która ma charakter okresowego zaostrzenia tej choroby, a nie trwałego uszkodzenia nerwów rdzeniowych, przebyte wziewne zatrucie środkami ochrony roślin, bez cech długotrwałego lub trwałego uszkodzenia wątroby oraz stłuszczenie wątroby przy zachowanej pełnej wydolności narządu oraz otyłość prostą pokarmową. Pomimo tych dolegliwości wnioskodawca został uznany za zdolnego do pracy w wyuczonym zawodzie technika-rolnika, jak również w zawodach starszego magazyniera, brygadzysty produkcji rolniczej, pracownika produkcji roślinnej, portiera oraz pracownika kopalni wykonującego lekkie i średnio-ciężkie prace na powierzchni, co potwierdzili biegli lekarze z Katedry Medycyny Sądowej [...] Uniwersytetu [...] w K.. Choroba krążka międzykręgowego oraz dyskopia przebiega z okresami remisji i zaostrzeń i nie powoduje trwałych deficytów neurologicznych. Obraz MRI z 2011 r. nie koresponduje z obrazem ujawnionym w badaniu neurologicznym w 2014 r., a wnioskodawca w tym okresie

nie był leczony operacyjnie, co wskazywać mogło na rozpoznanie zmian w stopniu bardziej zaawansowanym niż to ma miejsce w rzeczywistości. Zaawansowanie choroby nadciśnieniowej i jej kontrola farmakologiczna nie czynią wnioskodawcy niezdolnym do pracy z tzw. ogólnego stanu zdrowia. Zarówno nasilenie choroby zwyrodnieniowo-dyskopatycznej, jak i nadciśnienia tętniczego, nie dają sumarycznie, nawet po uwzględnieniu jednostek chorobowych opisanych w innych dokumentach, podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy z tzw. ogólnego stanu zdrowia.

Sąd Apelacyjny uznał opinię wydaną przez lekarzy z Katedry Medycyny Sądowej [...] za miarodajny dowód dla oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i jego zdolności do pracy, powołując wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 2008 r., III CSK 98/08 (LEX nr 450157), w którym wskazano, że opinia instytutu (art. 290 § 1 k.p.c.) jako powstała kolegiałnie w instytucie naukowym korzysta z autorytetu naukowego tego instytutu i dlatego ma wyższą rangę w stosunku do dowodu z opinii biegłego. Odwołał się także do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 r. (I UK 200/11), z którego wynika, że Sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii instytutu ani opinii kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożone opinie są niekorzystne dla strony, ale ma obowiązek dopuszczenia takiego dowodu wówczas, gdy zachodzi tego potrzeba, w szczególności, gdy w sprawie zostały wydane sprzeczne opinie biegłych. Argumentował, że choć opinia wydana przez Katedrę Medycyny Sądowej [...] zawiera odmienne stanowisko niż to, które stało się podstawą wyroku Sądu Okręgowego, który uwzględnił odwołanie od decyzji organu rentowego, to uwidacznia ona wprost wadliwość wniosków wywiedzionych przez biegłych powołanych i Sąd pierwszej instancji. Rozbieżność co do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy wynikała z błędnej analizy wyników przeprowadzonych badań oraz kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy. Z opinii Katedry Medycyny Sądowej [...] wynika jednoznacznie, że wnioskodawca jest osobą zdolną do pracy w wyuczonym zawodzie technika - rolnika, a także w zawodzie magazyniera, brygadzysty produkcji rolniczej, pracownika produkcji rolniczej, portiera oraz pracownika kopalni wykonującego lekkie i średnio-ciężkie prace na powierzchni. Wnioskodawca jest tylko niezdolny do pracy górniczej pod ziemią. Odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2009 r., I UK

200/08 (LEX nr 738337) Sąd drugiej instancji podkreślił, że zmiany w organizmie powodujące przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku nie przesądzają o niezdolności do pracy nawet częściowej, jeżeli została zachowana zdolność do wykonywania innej pracy zgodnej z kwalifikacjami. W przypadku wnioskodawcy posiadającego wykształcenie średnie zawodowe i wykonującego różne prace fizyczne można mówić o kwalifikacjach do pracy fizycznej takich jak praca technika-rolnika, magazyniera, brygadzysty produkcji rolniczej, pracownika produkcji rolniczej, portiera oraz pracownika kopalni wykonującego lekkie i średnio-ciężkie prace na powierzchni. Niemożność wykonywania pracy górnika pod ziemią (ciężkiej pracy fizycznej) nie stanowi nawet o częściowej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.), ponieważ wnioskodawca może wykonywać prace niegórniczne na tych stanowiskach, na których był zatrudniony przed przejściem na rentę, z wyłączeniem ciężkiej pracy górnika pod ziemią.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie: 1/ art. 278 § 1 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 382 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii nowego zespołu biegłych sądowych z zakresu specjalizacji objętych jego jednostkami chorobowymi (neurologa, kardiologa, internisty i onkologa), pomimo że pomiędzy opiniami wydanymi w niniejszej sprawie zachodzą istotne rozbieżności oraz diametralne różnice co do ich zasadniczych wniosków; 2/ art. 278 § 1 oraz art. 286 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 382 k.p.c. przez niedopuszczenie przez Sąd Apelacyjny dowodu z dodatkowej opinii biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy, pomimo obowiązku ustalenia stanu faktycznego w sposób prawidłowy i rzetelny, 3/ art. 286 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 382 k.p.c. przez zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii uzupełniającej biegłych, którzy oceniali jego stan zdrowia w postępowaniu przed Sądem Okręgowym wobec zgłoszenia zastrzeżeń do treści opinii wydanej przez Katedrę Medycyny Sądowej Uniwersytetu [...] w K.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością wobec zaniechania przez Sąd drugiej instancji wyjaśnienia okoliczności spornych i rozbieżności pomiędzy opiniami biegłych sądowych

wydanych w postępowaniu przed Sądem Okręgowym a opinią dopuszczoną w toku postępowania apelacyjnego, co zdaniem skarżącego świadczyło o wadliwości procedowania przez Sąd Apelacyjny.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie nadawała się do przyjęcia do merytorycznego rozpoznania. Ułomne były jej zarzuty proceduralne, wśród których zabrakło zarzutu naruszenia art. 217 § 3 k.p.c., który reguluje warunki pomijania dalszych dowodów w sprawie dostatecznie wyjaśnionej do wydania zaskarżonego wyroku. W przedmiotowej sprawie Sąd drugiej instancji dopuścił i przeprowadził dowód z opinii biegłych wyspecjalizowanej Katedry Medycyny Sądowej Uniwersytetu [...] w K., którzy podważyli opinie neurologa i kardiologa o niezdolności do pracy skarżącego oraz szczegółowo wykazali jego zdolność podjęcia pracy w kilku wskazanych zawodach. W takiej sytuacji procesowej skarżący nie może oczekiwać dopuszczania kolejnych dowodów tak długo, aż uzyska potencjalnie korzystną dlań ocenę stanu jego schorzeń dla celów rentowych, nawet gdyby w opiniowaniu nie brał udziału specjalista medycyny pracy, ponieważ w skardze kasacyjnej zabrakło adekwatnego zarzutu naruszenia art. 217 § 3 k.p.c. Ponadto i przede wszystkim w skardze nie postawiono jakiegokolwiek zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego, które były podstawą wydania zaskarżonego wyroku, co całkowicie i zupełnie dyskwalifikowało ułomnie sporządzoną skargę. Konkretnie rzecz ujmując, niecelowe i bezpodstawne jest weryfikowanie niepełnych lub ułomnych proceduralnych zarzutów kasacyjnych bez równoczesnego postawienia kasacyjnych zarzutów naruszenia adekwatnych materialnoprawnych podstaw wyrokowania o istocie przedmiotu zaskarżenia, tj. zarzutów naruszenia konkretnych materialnoprawnych przepisów ustawy o emeryturach i rentach.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § k.p.c.